

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 2.12.2022 hyväksynyt seuraavan malminetsintäluvan jatkoaikaa koskevan hakemuksen:

Hakija: Foriet Oy
Alueen nimi: Suolavaara
Lupatunnus: ML2011:0078
Alueen sijainti ja koko: Kuusamo, 243,44 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on menettävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Kuulutettu 2.12.2022

Pidetään nähtävänä 9.1.2023 asti (valitusajan päättymispäivä).

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Foriet Oy
c/o Kalliolaw Asianajotoimisto Oy
Eteläranta 12
00130 Helsinki

PÄÄTÖS MALMINETSINTÄLUVAN VOIMASSAOLOAJAN JATKAMISESTA

Malminetsintälupahakemus

Hakija: Foriet Oy
2423510-3
Suomi

Yhteystiedot: c/o Kalliolaw Asianajotoimisto Oy
Eteläranta 12
00130 Helsinki

Lisätietoja antaa:

Panu Skogström, asianajaja
panu.skogstrom@kalliolaw.fi
050 5911 093

Alueen nimi: Suolavaara
Alueen sijainti: Kuusamo

Hakemus on tullut vireille 4.3.2021. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen 4.3.2021 sekä 30.3.2021 ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2011:0078 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 4.3.2021.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla jatkoaikaa Foriet Oy:n malminetsintäluvalle nimeltä "Suolavaara" lupatunnuksella ML2011:0078.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään kolme (3) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun toimenpiteeseen tarvittava muun lainsäädännön mukainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 243,44 ha
Alueen nimi: Suolavaara
Sijainti: Kuusamo
Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1).

Alueesta tarkemmin

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita. Alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, jossa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueeksi (M). Alue sijoittuu Kuusamon strategisessa yleiskaavassa osoitetulla maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, alue ei sijoitu Kuusamon kaupungin matkailun ydinalueella. Alueella ei ole yleis- eikä asemakaavoitusta. Alue ulottuu pieneltä osin Metsähallituksen Luontopalveluiden hallinnassa oleville kiinteistöille (305-417-97-19, 305-417-97-28).

Otaksuma mineraaleista

Alueen geologiseen malmipotentialiin sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan timantteja.

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa sallituilla menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1–3) ei synny kaivannaisjätettä. Malminetsintäluvan haltija on silti aina velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), Oivangin paliskunnalle, ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Metsähallitukselle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle Pohjois-Pohjanmaan museolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomainen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2011:0078 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51 §, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, etteivät luvassa sallittavat malminetsintätoimet nykyisen aluerajauksen sisällä estä tai vaikeuta olennaisesti muita alueeseen kohdistuvia käyttötarpeita, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2011:0078** määrätään lupakohtainen **3000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitettujen vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle

vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyttyä määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusajat eivät aiheuteta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvan haltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskiello. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareiät teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20m pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomioväriin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvassa haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Malminetsintä lupa-alue sijaitsee hyvin pieneltä osin Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa olevilla kiinteistöillä 305-417-97-19 ja 305-417-97-28. Suojelutarkoituksiin hankitun kiinteistön suojelutavoitteita ei saa vaarantaa tutkimustoiminnalla.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Alueelta tunnetaan myös metsälain 10 §:ssä ja vesilain 2 luvun 11 §:ssä mainittuja kohteita, jotka tulee huomioida tutkimustoiminnassa. Hakemusalueella esiintyy luonnontilaisia pienvesiä. Niiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Luonnontilaisilla soilla koneelliset kajoavat tutkimustoimenpiteet on ajoitettava talviaikaan, jolloin suonpinta on jäässä ja lumipeite suojaa kasvillisuutta.

Alueella esiintyy silmällä pidettävien kasvilajien esiintymiä (pohjanhuurresammal). Vaikka silmälläpidettävien lajien turvaaminen on vapaaehtoista, eikä silmälläpidettävät lajit täytä varsinaisen uhanalaisuuden kriteerejä, silmälläpidettävien lajien esiintymien vahingoittamista tulee välttää tutkimuksissa.

Aiemman alueella voimassa olleen luvan mukaisesti asetetaan seuraavat Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Natura tarveharkintaa koskeneen lausunnon edellyttämät rajoitukset; Natura-alueen ja maaperää muuttavien malminetsintäpaikkojen välille tulee jättää vähintään 50m suojavao-ohyke. Vesilain suojaamien pienvesien ja tutkimuskuoppien/-ojien sekä kairauspisteiden väliin tulee jättää 30m suojavao-ohyke. Samoin arvokkaiden kasvilajien esiintymispaikkojen ja tutkimuskuoppien/-ojien sekä kairauspisteiden välissä tulee olla 30m suojavao-ohyke.

Lisäksi lupa-alueelta tunnetaan muinaismuistolain (295/1963) suojelema kiinteä muinaisjäänös (Vasapurontlatva, 305010170), joka tulee huomioida lupa-alueen tutkimustöiden ja reittien suunnittelussa.

Alueeseen kohdistuu maastoliikennelain mukainen moottorikelkkareitti. Malminetsintä ei saa aiheuttaa häiritä moottorikelkkareitin käytölle.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 5), Metsähallituksen lausunnossa (Liite 6) ja Pohjois-Pohjanmaan museon lausunnossa (Liite 7) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvassa haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Metsähallitukselle ja Pohjois-Pohjanmaan museolle.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkoja käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepin sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 § ään.

Alue kuuluu Oivangin paliskunnan alueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen. Edellä mainituilla toimenpiteillä vähennetään malminetsinnästä poronhoitoelinkeinoille mahdollisesti aiheutuvia haittoja poronhoitoalueella.

Perustelut: Kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Alueella on ollut voimassa kaivoslain (621/2011) mukainen malminetsintälupa neljä (4) vuotta. Tämä päätös jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa kolme (3) vuotta. Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **30 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun

malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana.

Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksettavasta ja kaivoslain (621/2011) 51.11 § ja 152.1 §.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 51 §, 67, 69 §:ään jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Foriet Oy	4.3.2021
Hakemuksen täydennys:	30.3.2021
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	23.9.2022
Lausuntopyyntö: Tukes	23.9.2022
Päätös: Tukes	2.12.2022

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 23.9.2022 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Kuusamon kaupungin ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 31.10.2022 saakka.

Tukes on tiedottanut hakemuksesta Koillissanomat lehdessä 23.9.2022

Tukes on tiedottanut hakemuksesta asianosaisille maanomistajille kirjeitse 23.9.2022

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 31.10.2022. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kuusamon kaupungille** 23.9.2022. Kuusamon kaupunki on antanut lausunnon 24.10.2022 (liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle** 23.9.2022. Pohjois-Pohjanmaan ELY –keskus on antanut lausunnon 28.9.2022 (liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Metsähallitukselle** 23.9.2022. Metsähallitus on antanut lausunnon 11.10.2022 (liite 6).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseolle** 23.9.2022. Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseo on antanut lausunnon 31.10.2022 (liite 7).
- 5) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Oivangin paliskunnalle** 23.9.2022. Oivangin paliskunta on antanut lausunnon 17.10.2022. (liite 8).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin yksi (1) mielipide.

Henkilötietoihin sovelletaan tietosuojalakia (1050/2018) ja EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR).

Hakijan vastine

Hakijalta ei ole pyydetty vastinetta.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksiin kaikilta niiltä osin, kuin ne koskevat malminetsintää.

Lähtökohtaisesti mielipiteessä esitetään, että malminetsintälupaa ei tulisi myöntää. Perusteluna tälle on mahdollisen malminetsintälupahakemusta seuraavan kaivostoiminnan aiheuttamat haitat luonnolle ja muulle maankäytölle, jos luvan myöntämisestä myöhemmin seuraa kaivostoimintaa hakemuksen kohteena olevalla malminetsintäalueella. Lisäksi pinta- ja pohjavesien mahdollinen pilaantuminen tutkimuskairausten aikana nostetaan esille.

Malminetsintälupa ei mahdollista kaivostoimintaa alueella. Malminetsintälupa mahdollistaa alueella tehtävän tutkimustyön, jotta voidaan selvittää, löytyykö alueelta taloudellisesti hyödynnettäviä kaivosmineraaleja. Mielipiteissä ei esitetä sellaisia kaivoslakiin perustuvia seikkoja, joiden puolesta kaivosviranomaisen tulisi hylätä malminetsintälupahakemus. Kaivoslain 45 §:n mukaisesti kaivosviranomaisen on myönnettävä malminetsintälupa, mikäli kaivoslain edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Malminetsintälupahakemus on tarkastettu sen saavuttua 4.3.2021 sekä 30.3.2021 ja todettu sisältävän kaivoslain 34 §:n ja 169 §:n mukaiset tiedot. Lisäksi hakemus sisältää Valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 12 (kohdat 1-9) ja 13 (kohdat 1-4) pykälissä edellytetyt tiedot.

Hakemus sisältää kaikki kaivoslain edellyttämät tiedot, tämä on todettavissa hakijan toimittamasta hakemuslomakkeesta, joka löytyy Tukesin internet sivuilta. Malminetsintälupahakemus ei tule vireille, jos hakemustarkastuksessa todetaan, että hakemus ei täytä kaivoslain 34 §:n vaatimuksia.

Tällöin hakijalle varataan mahdollisuus täydentää hakemustaan hallintolain (434/2003) mukaisesti.

Malminetsintälupahakemuksen kuuluttamisesta säädetään kaivoslain 40 §:ssä. Kuulutusasiakirjan sisällöstä säädetään VNa kaivostoiminnasta 391/2012 26 §:ssä. ML2018:0048 hakemuksen kuulutuksessa käytetty kuulutusasiakirja sisältää asetuksen 26 §:n mukaiset tiedot, lisäksi kuulutusasiakirjan liitteenä on ollut hakijan toimittama hakemuslomake ja kaivosviranomaisen laatima kartta. Kuulemisasiakirjat ovat siis kaivoslain mukaiset.

Kyse on malminetsinnästä, kuulemisasiakirjassa ei edellytetä muita hankekokonaisuuteen kuuluvia lupa-alueita, hankealueen asianosaisia, saati antaa määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä tai vakuuden määrittämisperusteita. Kyse on hakemuksen kuuluttamisesta, jossa toimitaan selkeästi kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Hakemuskuulutuksessa ei anneta minkäänlaisia lupamääräyksiä, vaan lupamääräykset annetaan malminetsintälupapäätöksessä.

Kuulutuksesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kaivoslaissa säädetyllä tavalla. Tässä tapauksessa ilmoitus on tapahtunut kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Kuulutus on julkaistu myös Koillissanomat-lehdessä 23.9.2022.

Malminetsintälupapäätöksessä annettavat lupamääräykset perustuvat kaivoslain 51 §:ään, jossa säädetään malminetsintäluvassa annettavista yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä. Nämä määräykset on annettu tässä lupapäätöksessä siltä osin kuin ne koskevat aluetta: Lupamääräykset 1-11. Hakemusmateriaalit on julkisesti kuulutettu ja hakemusmateriaaleissa olevat tiedot voidaan todeta mm. Tukesin nettisivuilla olevasta materiaalista.

Muistutuksissa on myös vedottu osin tiedon saannin, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksen tekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehtyyn yleissopimukseen (Århusin yleissopimus). Yleissopimuksen oikeusturvajärjestelmän on yleisesti katsottu toteutuneen Suomessa sekä perustuslain säännöksillä ja hallintomenettelyä koskevilla säännöksillä. Tästä on aiempi Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden linjaus päätöksessään 16.2.2016 (16/0047/1, diaarinumero 11163/14/7203).

Kaivannaisjäteasiat ja pohjaveden pilaantumisen estäminen

Kaivoslain 13 §:n vaatimukseen (Malminetsintäalueen maa- ja kiviainesjätettä koskevat toimenpiteet), hakija on viitannut lupahakemuslomakkeen kohdassa 4.2, jossa kyseiset asiat on selvitetty riittävällä tarkkuudella. Luvassa sallituilla menetelmillä malminetsintätoiminnasta ei synny varsinaista kaivannaisjätettä. Kairauksesta voi kertyä maanpinnalle kairaussoijaa, joka on hienojakoista kyseisen kohteen kallioainesta. Lupamääräyksissä kiintoainesta ei saa päästää pintavesiin ja lähteisiin sekä luonnontilaisiin pienvesiin on jätettävä riittävät suojavyöhykkeet.

Tutkimustöitä tehtäessä huomioon otettava ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto on kirjattu lupamääräysten kohtaan 8. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo lausunnossaan, että malminetsintää voidaan alueella tehdä hakemuksessa esitetyillä menetelmillä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus voi tarvittaessa antaa asiaan liittyen määräyksiä saatuaan tutkimussuunnitelman ennakolta kuten tässä luvassa on määrätty.

Vakuusasiat

Malminetsintäluvalle määrättävän vakuuden määrää kaivosviranomainen. Tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 7 on määrätty vakuus, joka asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Lupakohtainen vakuus on varmistuksena siitä, että velvoitteet myös hoidetaan. Määrätty vakuussumma on luvanmukaiselle toiminnalle riittävä toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Suomessa on myönnetty satoja malminetsintälupia, eikä niissä määrättyjä vakuuksia ei ole tarvinnut käyttää kertaakaan. Malminetsinnästä johtuneet vähäiset vahinkoasiat ovat hoidettu lupamääräyksessä 11 (Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella) määrätyn velvoitteen kautta.

Korvausasiat, etäisyydet ja muut seikat.

Kun malminetsintäkairauksessa kairauksen aikana syntyvä kairaussoija kerätään talteen kairauspaikalta pois kuljetettavaksi, on kairaus vaikuttavuudeltaan ympäristöön vähäistä. Lausunnoissa ja muistutuksissa kuvattuja ympäristövaikutuksia ei aiheudu tavanomaisesta kallioperän tutkimuskairauksesta. Malminetsinnästä johtuvia mahdollisia maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat puustovahingot (joudutaan kaatamaan yksittäisiä puita kairausalueelle pääsemiseksi) tai tutkimusalueelle johtavalle tielle aiheutuneet vauriot. Luvanhaltija on velvollinen korvaamaan ne. Veden saastuminen, kemialliset haitat, tai meluhaitat eivät liity hetkelliseen malminetsintäkairaukseen.

Malminetsintään liittyvä kairaustoiminta tapahtuu paikallisesti ja ajallisesti lyhytkestoisesti, jolloin kairauksesta aiheutuva meluhaitta tulee olemaan vähäinen. Malminetsintään liittyvistä kairauksista tehdyissä tutkimuksissa ei ole todettu syntyvän sellaista melua, jonka voitaisiin olevan haitallista ympäristölle ja lähialueella asuville. Kairakoneen melu on tutkitusti n.100m 26db. Kairaus ei aiheuta tärinää, kun suunnitellussa kairauksessa ei käytetä iskuporamenetelmää.

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa.

Malminetsijä voi sopia kiinteistön omistajan kanssa etsintätyötä (7§) vaikutuksiltaan laajemmasta malminetsinnästä. Malminetsintään on kuitenkin oltava kaivosviranomaisen malminetsintälupa, jos malminetsintää ei voida toteuttaa 7 §:n mukaan etsintätyönä tai kiinteistön omistaja ei ole antanut siihen suostumustaan.

Kaivosmineraaleista

Luvanhakija on ilmoittanut etsivänsä lupa-alueelta timantteja. Kaivoslain (621/2011) 34§:n 2 momentin 4 a) kohdassa ei edellytetä, että malminetsintäluvan hakija esittäisi selvitystä sellaisista kaivoskivennäisistä, joihin tutkimustyö ei kohdistuisi. Asiasta on Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 9.4.2018 (diarinumero 3173/1/16 Vuosikirja).

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (1096/1996), ympäristönsuojelulakia (527/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009). VesiL 587/2011. Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Luvanhaltijan tulee toimittaa hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen

edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Foriet Oy:lle,

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Kuusamon kaupungille,
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle,
- Metsähallitukselle,
- Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseolle tiedoksi,
- Oivangin paliskunnalle,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse ja ilmoitus lehdessä)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- muistutuksen esittäjille
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Lupaviranomainen on tiedottanut annetusta päätöksestä Kaleva sanomalehdessä 2.12.2022.

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3100 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Mikkola ja ratkaissut ylitarkastaja Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2011:0078 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Kuusamon kaupungin lausunto
Liite 5	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto
Liite 6	Metsähallituksen lausunto
Liite 7	Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseon lausunto
Liite 8	Oivangin paliskunnan lausunto
Liite 9	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdentalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
 - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
 - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
 - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu

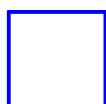
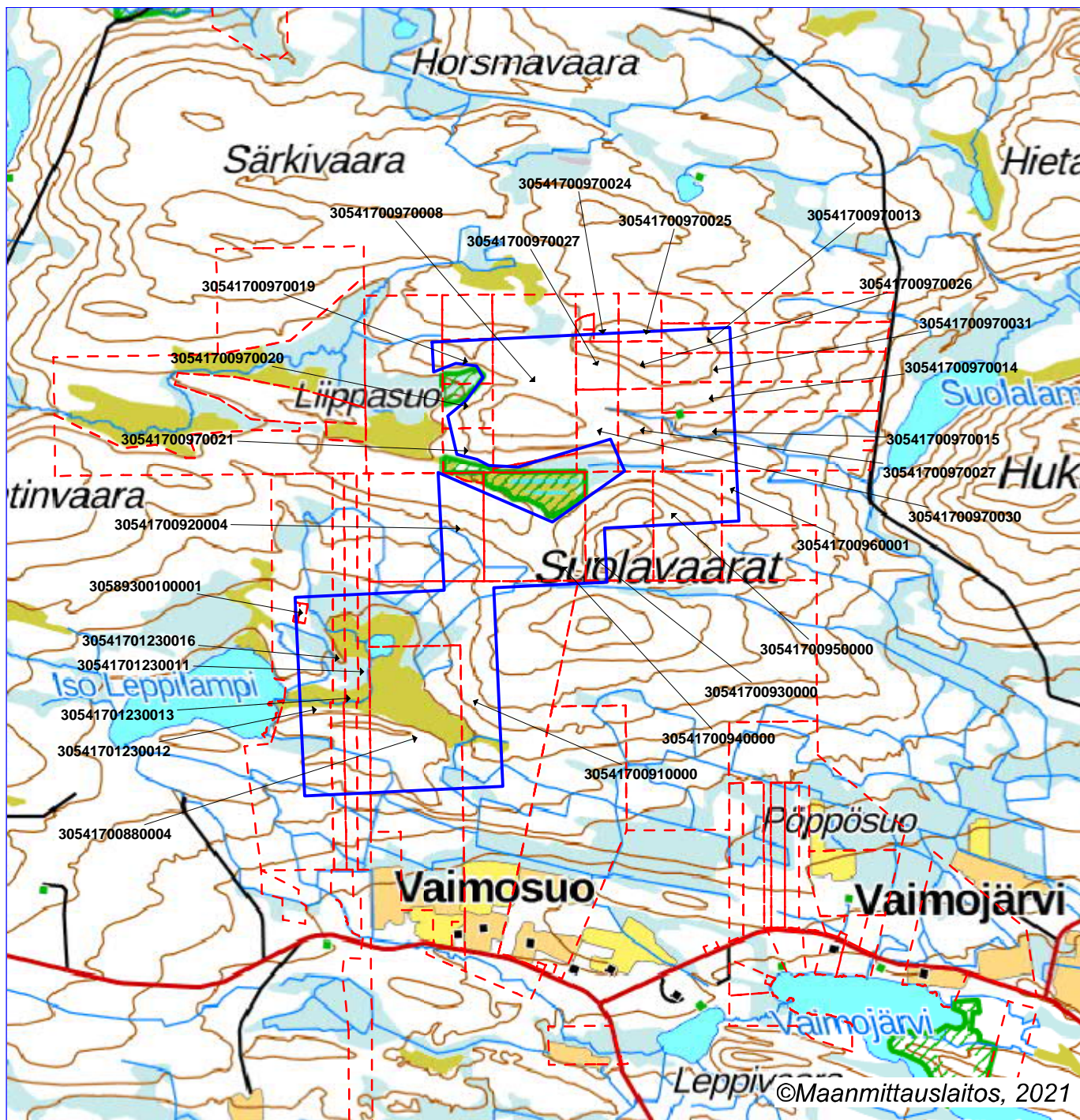
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

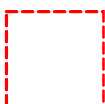
faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintäalupa-alue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:30000

Foriet Oy
Suolavaara
ML2011:0078

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
30541700880003	0,16
30541700880004	33,35
30541700910000	33,31
30541700920004	10,69
30541700930000	10,96
30541700940000	18,60
30541700950000	9,06
30541700960001	2,07
30541700970008	25,99
30541700970009	0,69
30541700970013	4,11
30541700970014	5,47
30541700970015	10,85
30541700970019	3,75
30541700970020	3,66
30541700970021	3,08
30541700970022	0,31
30541700970024	0,49
30541700970025	1,01
30541700970026	5,23
30541700970027	14,23
30541700970028	0,13
30541700970030	5,83
30541700970031	5,13
30541701230011	6,29
30541701230012	15,77
30541701230013	6,39
30541701230016	6,31
30541708780002	0,14
30589300100001	0,36
	243,44

Pinta-ala yhteensä: 243,44 ha

ASIANOSAINEN MAANOMISTAJA

25 §	Lausunto Tukesille koskien malminetsintähakemusta alueelle Suolavaara Kuusamon kaupungissa, lupatunnus ML2011:0078
Dnro	KMO/1184/10.05.00.00/2022
Tiivistelmä	Tulevaisuuslautakunta antaa kaupungin lausunnon malminetsintälupahakemuksesta.
Päätösehdotus	Tulevaisuuslautakunta päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon koskien malminetsintälupahakemusta, joka koskee aluetta Suolavaara (lupatunnus ML2011:0078) Kuusamon kaupungissa.
Päätös	<p>Keskustelun kuluessa jäsen [REDACTED] teki seuraavanlaisen muutosesityksen:</p> <p>”Esitän, että Kuusamon kaupunki antaa kielteisen lausunnon Tukesille koskien malminetsintähakemusta alueelle Suolavaara Kuusamon kaupungissa, lupatunnus ML 2011:0078. Ankkamalli ei tarkoita sitä, että kaikki malminetsintä tai kaivostoiminta hyväksytään sen ulkopuolella ilman vakavaa harkintaa. Kuusamon luontokaupungin vesistöjen ja kaiken luonnon suojeleminen pitää varmistaa. Olemme tästä vastuussa tuleville sukupolville. Uusia malminetsintälupia ei kannata myöntää ennen uuden kaivoslain voimaantuloa, koska uusi kaivoslaki ottaa huomattavasti entistä paremmin huomioon kuntalaisten oikeudet ja on myös kunnalle taloudellisesti kannattavampi. Joten näitä hakemuksia kannattaa tarkastella uudelleen sitten kun uusi kaivoslaki on tullut voimaan.”</p> <p>[REDACTED] esitys raukesi kannattamattomana.</p> <p>Puheenjohtaja totesi lautakunnan hyväksyneen esittelijän pohjaehdotuksen.</p> <p>Merkitään pöytäkirjaan, että</p> <ol style="list-style-type: none">1. jäsen [REDACTED] jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, jonka perustelut ovat hänen esityksessään.
Esittelyteksti	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain 40 §:n nojalla malminetsintäluvalle alueelle Suolavaara. Hakijana on Foriet Oy. Hakemus on jatkohakemus 3 vuodeksi täysin samalle alueelle kuin yhtiön voimassa oleva malminetsintälupahakemus Suolavaara. Hakemusalue on pinta-alaltaan 243,33 ha. Yhdyskuntatekniikan lautakunta on antanut asiassa (lupatunnus ML2011:0078) lausunnon 26.3.2014 § 43.

Kaivoslain 37.1 §:n kohdan 1 nojalla kaivosviranomaisen on pyydettävä malminetsintää koskevasta hakemuksesta lausunto siltä kunnalta, jonka alueella toimintaa on hakemuksen perusteella tarkoitus harjoittaa tai jonka alueella luvan mukaisen toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset saattavat ilmetä. Tukes pyytää lausuntoa hakemuksesta 31.10.2022 mennessä osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi.

Kuulutuksen mukaan hakija etsii alueelta timantteja. Alueelta on jo paikallistettu kolme kimberliittiesiintymää, jotka edustavat tyyppin 2 timanttipitoista kimberliittiä. Esiintymiä kutsutaan nimillä White Wolf, Black Wolf ja Grey Wolf.

Suolavaarassa on tarkoitus tehdä lisää geofysikaalisia mittauksia, moreeninäytteenottoa sekä kallioperäkairauksia. Tavoitteena on paikantaa Wolf-esiintymien lähialueiden kimberliittipiiput. Tutkimukset ovat olennaisen tärkeitä myös jo löydettyjen kimberliittiesiintymien taloudellisen kannattavuuden selvittämiseksi. Monien maailman timanttikaivosten kannattavuus perustuu useamman kuin yhden esiintymän hyödyntämiseen.

Hakemuksen mukaan suurimmat vaikutuksen Suolavaaran alueella syntyvät puiden kaatamisesta kairausalueelta. Isojen puiden kaatamista tullaan välttämään mahdollisuuksien mukaan.

Moreeninäytteenotto tehdään kaivinkoneella. Näytteenottopisteistä pyritään saamaan n. 50 kg:n näyte pohjamoreenista mahdollisimman läheltä kallion pintaa. Kaivantopaikat peitetään välittömästi alkuperäisellä maa-aineksella ja palautetaan mahdollisimman alkuperäiseen tilaansa. Pintamaa otetaan aluksi erikseen ja se palautetaan täytetyn kuopan päälle.

Pääasiassa talvikaudella tehtävät kallioperäkairaukset suoritetaan tela-alustaisella kairakoneella. Maastoon jäävät jäljet pysytään minimoimaan. Kairauspaikat siistitään välittömästi kairan reiän valmistuttua ja saatetaan mahdollisimman luonnonomukaiseen tilaan. Jos reiästä nousee pohjavettä, reikä tulpataan. Kairauskalusto on varustettu hydraulioöljyn pintavahdilla sekä öljyntorjuntavälineistöllä. Kairakoneessa käytetään biologisesti hajoavaa hydraulioöljyä.

Lupa-alueella liikkuminen koneilla tapahtuu olemassa olevia tieuria pitkin ja luontaisia aukkopaiikkoja mahdollisimman pitkälle hyödyntäen. Ajoreitit koneille haetaan etukäteen puustovahinkojen välttämiseksi. Kosteikkoja vältellään sulan maan aikana.

Malminetsintätoimilla ei ole vaikutusta vesistöihin ja pohjaveeseen. Koska suurin osa kairauksista tehdään asumattomilla alueilla, meluvaikutukset ovat ihmisille vähäisiä.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat löytyvät lupatunnuksella kokonaisuudessaan linkistä

<https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Kuusamon strateginen yleiskaava löytyy linkistä

<https://www.kuusamo.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/voimassa-olevat-kaavat/>

Lausunto

Valtausalue Suolavaara sijaitsee Suiningin kylässä Kuusamon strategisessa yleiskaavassa osoitetulla maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Alueen läpi on osoitettu moottorikelkkareitti. Alueella tai sen läheisyydessä sijaitsee kaksi kiinteää muinaisjäännöstä, jotka on rauhoitettu muinaismuistolaila.

Kaivoslain 46 §:n mukaan malminetsintälupaa ei saa myöntää kaivoslain 7.2 §:ssä luetelluille alueille. Se tarkoittaa, että lähikohtaisesti hakemusalueiden ulkopuolelle rajataan laissa mainitulla tavalla rajaten hautausmaat, puolustusvoimien alueet, rajoitetun liikkumisen alueet, yleisessä käytössä olevat liikenne- ja kulkuväylät, asumiseen ja työntekoon tarkoitettut rakennukset pihapiireineen, puutarhatalouden alueet, yleiset rakennukset tai laitokset, yli 35 kV:n sähkölinjat ja muuntoasemat sekä muulla mainittuja kohtia vastaavalla tavalla erityiseen käyttöön otetut alueet.

Malminetsintään on oltava kaivosviranomaisen lupa, jos malminetsintää ei voida toteuttaa 7 §:n mukaan etsintätyönä tai kiinteistön omistaja ei ole antanut siihen suostumustaan. Mikäli malminetsintäalueeseen kuuluu katu- tai torialuetta, tiealuetta tai muita liikennöimiseen kuuluvia alueita maalla, ilmassa tai vesialueella, vaaditaan asiassa toimivaltaisen viranomaisen tai laitoksen taikka asianomaisen oikeudenhaltijan suostumus. (Kaivoslaki 47 §).

Kuusamon kaupunki ei näe estettä malminetsinnälle esitetyllä tavalla. Tutkimustoiminta ei sinällään aiheuta merkittävää haittaa alueelle eikä toiminnalle.

Haetulla malminetsintäalueella hakemuksen mukainen toiminta ei vaikeuta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista. Alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Muinaisjäännökset on kuitenkin otettava huomioon, niihin ei saa kajota millään tavalla. Niiden tarkka sijainti on selvitettävä ennen malminetsintään ryhtymistä. Tarvittaessa aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Lausunnon antamishetkellä alueella ei ole vireillä yleis- tai asemakaavoitusta.

Strategisena linjauksena kaupunginvaltuusto on päättänyt, että Kuusamon kaupungin alueella olevalla matkailun ydinalueella

suhtaudutaan kielteisesti kaivosvaltauksiin, malminetsintään ja kaivostoimintaan. Suolavaara ei sijaitse matkailun ydinalueella.

Päätöshistoria	Yhdyskuntatekniikan lautakunta 26.3.2014 § 43
Liitteet	Malminetsintäalueen rajaus sekä alueen kaavatilanne
Oheismateriaali	-
Esittelijä	vt. kehitysjohtaja [REDACTED]
Lisätietoja	Valmistelija: kaavoitusarkkitehti [REDACTED] [REDACTED]
Tiedoksi	Tukes Maankäyttö
Muutoksenhakuohjeet	Ei muutoksenhakuoikeutta

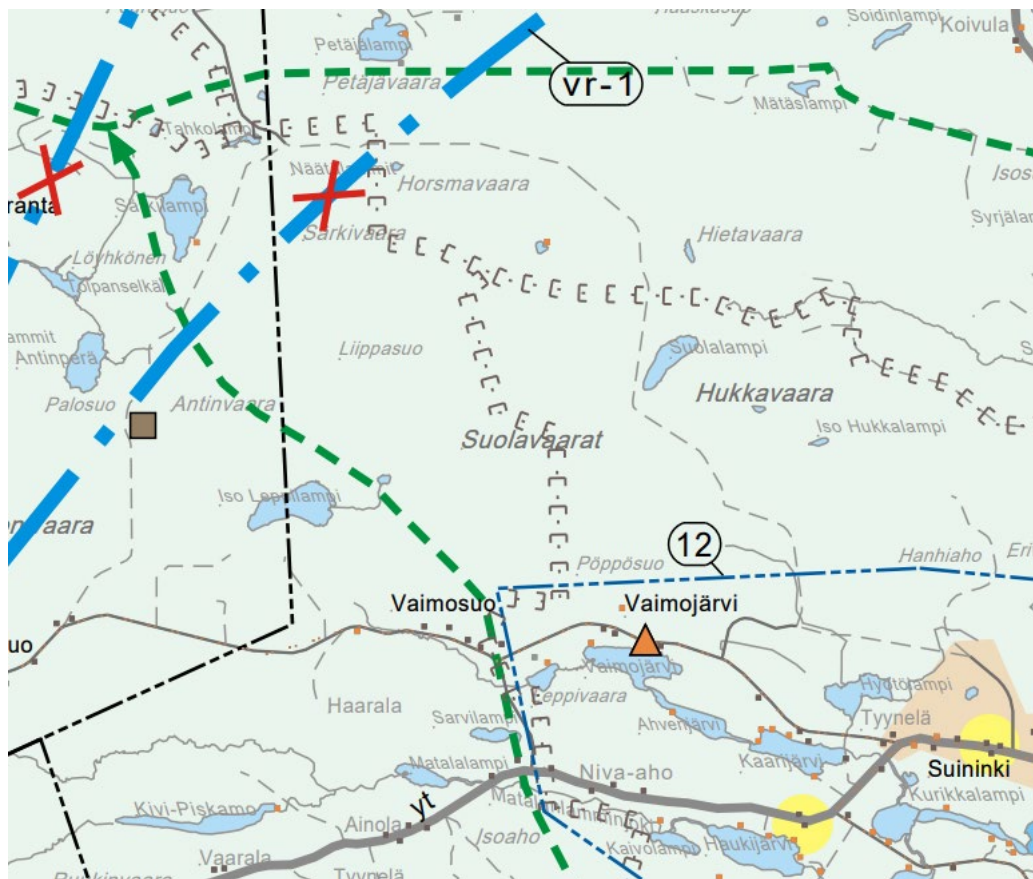
 Malminetsintälupahakemusalue Kiinteistörajat

Mittakaava 1:30000

Foriet Oy
Suolavaara
ML2011:0078

Kuusamon strateginen yleiskaava, ote kartasta 1, Yhdyskuntarakenne, elinkeinot, yhteydet ja kehittämistavoitteet

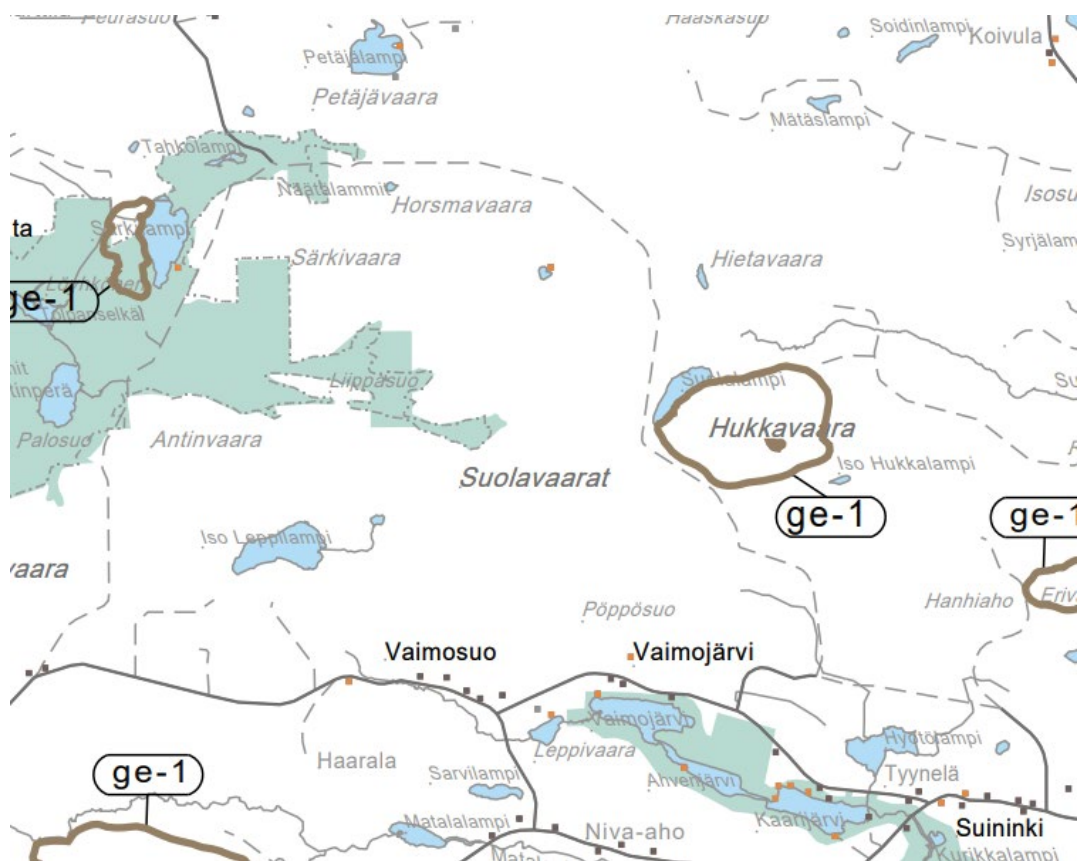

Kuusamon strateginen yleiskaava, ote kartasta 2, Maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävät alueet ja kohteet

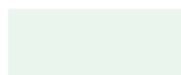

Muinaisjännösten sijainti on kaavakartalla likimääräinen. Kohteen koordinaatit on varmistettava museoviranomaiselta

Kuusamon strateginen yleiskaava, ote kartasta 3, Luonnonsuojelualueet ja muut luonnonolosuhteiltaan arvokkaat alueet

Selvitysalueetta ja sen välitöntä lähialuetta koskevat merkinnät

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE

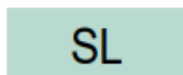
Tavoite:

Metsiä hoidetaan ja käytetään kestäväällä tavalla turvaten niiden monimuotoisuus, uusiutumiskyky, tuottavuus ja työpaikat sekä virkistys- ja kulttuuriarvot. Metsätalouden harjoittamiselle tulee jatkossakin säilyttää hyvät mahdollisuudet. Puunjalostusteollisuutta Kuusamossa tulee kehittää. Metsävaroja voidaan hyödyntää kestäväällä tavalla nykyistä enemmän nostamalla hakkuumääriä ja lisäämällä jalostusastetta.

KIINTEÄ MUINAISJÄÄNNÖS

Merkinnällä on osoitettu muinaismuistolailalla rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on kiellettyä muinaismuistolain nojalla. Aluetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

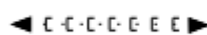

LUONNONSUOJELUALUE

Merkinnällä on osoitettu alueet, jotka on suojeltu tai tarkoitettu suojeltaviksi luonnonsuojelulain nojalla sekä valtion mailla sijaitsevat suojeluohjelman mukaiset alueet. Alueiden palveluvarustusta kehitetään mahdollisuuksien mukaan monipuoliseksi, luonnonsuojeluarvot huomioon ottaen. Kulkua ohjataan rakenteilla ja tarvittaessa rajoituksin.

SEUDULLISEN ULKOILUREITISTÖN KEHITTÄMISTARVE

MOOTTORIKELKKAREITIN KEHITTÄMISTARVE

Kartat ja merkintöjen selitykset löytyvät kokonaisuudessaan linkistä <https://www.kuusamo.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/voimassa-olevat-kaavat/>

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pykälät

18, 19, 20, 24, 25

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muu peruste, mikä?

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 23.9.2022

Lausunto Foriet Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, lupatunnus ML2011:0078 (Suolavaara)

Hakemus koskee kaivoslain mukaista malminetsintälupaa (jatkoaika) Kuusamon kunnassa sijaitsevalle alueelle, jonka pinta-ala on noin 243 ha. Hakemuksen mukaan malminetsinnän menetelmiä ovat geofysikaaliset maasto- ja lentomittaukset, moreeninäytteenotto kaivinkoneella sekä kallioperäkairaus tela-alustaisella kairakoneella. Hakija otaksuu alueella olevan timantteja. Arvio perustuu aikaisempiin tutkimuksiin, joissa hakija on paikallistanut kolme kimberliittiesiintymää. Jatkoaikaa haetaan kolmeksi vuodeksi. Alue rajautuu hakijan voimassa olevaan malminetsintälupaan ML2018:0057 Vaimosuo.

Malminetsintäalue sijaitsee Särkipäri-Löyhkönen-Antinvaara (FI1101627) Natura-alueen tuntumassa ja paikoin rajautuu Natura-alueeseen. Kaivosrekisterin kartta-aineiston perusteella malminetsintäalue ei kuitenkaan ulotu Natura-alueelle.

Kiinteistöillä 305-417-97-19 ja 305-417-97-20 malminetsintäalue rajautuu yksityismaan suojelualueisiin YSA204204 ja YSA204185 Liippalammit.

Kiinteistöt 305-417-97-9 ja 305-417-97-28 ovat Metsähallituksen Luontopalveluiden hallinnassa olevaa valtion maata. Nämä kiinteistöt perustetaan valtion maan luonnonsuojelualueiksi. Malminetsintäalue ulottuu kiinteistölle 97-9 noin 0,7 ha alueella ja kiinteistölle 97-28 noin 0,12 ha alueella.

Malminetsintäalueelta on tiedossa kolme pohjanhuurresammalen esiintymispaikkaa. Pohjanhuurresammal on silmälläpidettävä (NT) laji, jonka elinympäristöä ovat kalkkivaikutteiset lähteiköt, tihkupinnat ja lähdepurot. Esiintymispaikat ovat Vasapuron varressa (7336092-608044) ja Liippasuon itäpäässä malminetsintäalueen rajalla (7336364-606794 ja 7336346-606773). Tiedot perustuvat Lajitietokeskuksen Laji.fi -palveluun.

Malminetsintäalueella tai sen lähialueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Alueella mahdollisesti olevista yksityisten talousvesikaivoista ei ole ELY-keskuksella tietoja.

Karttatarkastelun perusteella alueella on useita luonnontilaisia pienvesiä, kuten Vasapuro. Suolavaaran pohjoispuolella suojuotissa on noro.

27.9.2022

Luonnontilaiset pienvedet tulee huomioida kulkureittien suunnittelussa ja suojavaoähykkeellä koneellisessa malminetsinnässä. Malminetsinnän toimenpiteistä ei saa aiheutua lähteen, puron, noron tai enintään 1 ha lammen tai järven luonnontilan säilymisen vaarantumista (Vesilaki 2. luvun 11 § ja 3. luvun 2 §).

Vesistöjen ja ojien ympärille on jätettävä riittävät suojavaoähykkeet, ettei kairaussoijaa kulkeudu vesistöihin ojien kautta tai lumen sulamisvesien mukana.

Malminetsintäalueella on ojittamatonta suota Pikku Leppilammen ja sen laskuojan ympäristössä sekä Tapuliahon pohjoispuolella. Jos luonnontilaisella suolla on välttämätöntä tehdä kairaus, tulee työ suorittaa talvella, kun suon pinta on jäässä ja lumi suojaa kasvillisuutta.

Malminetsintäalueella on useita metsälain 10 § mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristökuvioita, kuten pienveden lähiympäristöjä. Kohteet ovat pienialaisia. Kohteita voi tarkastella Metsäkeskuksen karttasovelluksessa: <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/luontotietoaineistot/erityisen-tarkeat-elinymparistot>

Alueella on voimassa Kuusamon strateginen yleiskaava 2025. Kuusamon kaupunki ottaa tarvittaessa kantaa alueen kaavatilanteeseen.

Alueella on Museoviraston määrittämä kiinteä muinaisjäänkökohde (asuinpaikka). Lisätiedot museovirastoon palvelusta: <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.305010170>

Malminetsintäalue sijaitsee Natura-alueen tuntumassa ja ulottuu pienialaisesti valtionmaan suojeluvarauksen alueelle kahdella kiinteistöllä. Alueelta on tiedossa silmälläpidettävän sammallajin esiintymispaikkoja. Alueella on luonnontilaisia pienvesiä, kuten noroja ja puroja. Foriet Oy:n hakemuksessa todetaan (kohta 2.4), että lupaehdoissa voidaan määrätä suojelualueiden ja maaperää muuttavien malminetsintäpaikkojen välille vähintään 50 metrin suojavaoähyke. Lisäksi todetaan, että arvokkaiden kasvilajien ja pienvesien ympärille jätetään 30 metrin suojavaoähykkeet. ELY-keskus katsoo, että nämä hakijan esittämät ehdot ja toimenpiteet ovat perusteltuja. Hakijan tulee huolehtia, että toimenpiteet tulevat myös maastossa käytännön malminetsintätöitä suorittavan henkilöstön tietoon.

ELY-keskus katsoo, että em. rajaukset huomioiden alueella voi jatkaa malminetsintää hakemuksen mukaisesti. Toiminnassa tulee välttää turmelemasta luontoa ja maisemaa enempää kuin on tutkimusten kannalta välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon syntyneet jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ympäristöasiantuntija Jouni Näpänkangas ja ratkaissut Yksikön päällikkö Eero Melantie.

Lausunto

3 (3)

27.9.2022

POPELY/2461/2022

Tämä asiakirja POPELY/2461/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/2461/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Melantie Eero 27.09.2022 16:13

Esittelijä Näpänkangas Jouni 27.09.2022 15:13

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Remes Heikki Lauri	Telia Tunnistus	11.10.2022 13:14:55 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus
 PL 94
 01301 Vantaa
kirjaamo@metsa.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 23.9.2022

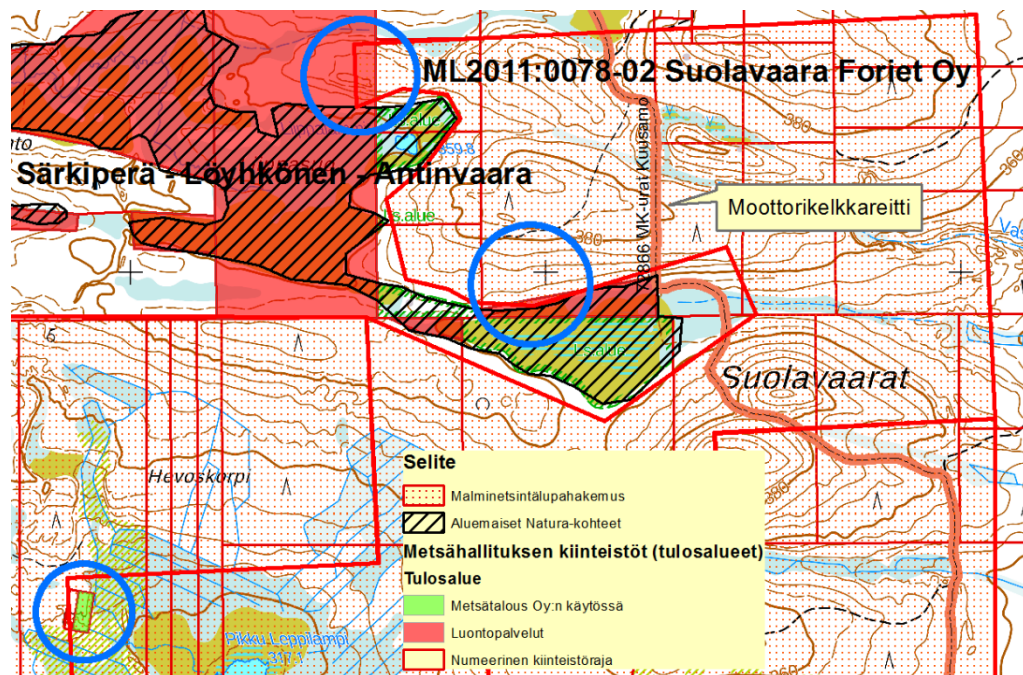
Metsähallituksen lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2011:0078, Suolavaara, Kuusamo, Foriet Oy

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain 37 §:n nojalla lausuntoa Kuusamon kuntaan kohdistuvasta malminetsintäluvan jatkohakemuksesta ML2011:0078, Suolavaara.

Malminetsintälupahakemusalueen kokonaispinta-ala on 243,33 ha.

Valtionmaata on yhteensä kolmella tilalla 1,18 ha. Alue sijoittuu Natura-alueen Särkipera-Löyhkönen-Antinvaara (FI1101627) läheisyyteen ja hyvin pieneltä osin Metsähallituksen luonnonsuojelukiinteistöille 305-417-97-9 ja 305-417-97-28.

Tulosalue	Kiinteistö	Tila, nro	Ala, ha
Liiketoiminta	Kuusamon valtionmaa	305-893-10-1	0,36
Luontopalvelut, JHT	Valtio-Rämeikkö	305-417-97-9	0,69
Luontopalvelut, JHT	Suojelu-Kouta	305-417-97-28	0,13

Tukes on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa erityisesti siitä, että voidaanko malminetsintäalueella tehdä tehokasta malminetsintää hakemuksessa esitetyillä tutkimusmenetelmillä ilman, että siitä aiheutuu ilman kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti merkittäviä mm. muutoksia luonnonolosuhteissa tai harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa.

Esitettyyn hakemukseen Metsähallitus lausuu mielipiteenään seuraavaa:

Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että malminetsintäalueiden tutkimustoiminnassa huomioidaan alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy mm. Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaalin kautta ja Retkikartta.fi-palvelusta sekä Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä. Luvansaajan tulee myös tunnistaa lupa-alueella olevat muut mahdolliset metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa ne huomioon tutkimustoiminnassa.

Malminetsinnän kannalta välttämätön maastoliikenne tulee tapahtua erityisen varovaisesti maastoa vaurioittamatta. Suoalueilla ja pehmeiköillä tulee noudattaa suurta varovaisuutta ja suorittaa näillä kohteilla maastotyöt maan ollessa roudassa sekä välttää työskentelyä kelirikon aikana.

Suojelualueet

Malminetsintäalue rajautuu Särkipäri-Löyhkönen-Antivaaran (FI1101627) Natura-alueeseen ja hyvin pieneltä osin Metsähallituksen luonnonsuojelukiinteistöille 305-417-97-9 ja 305-417-97-28 Natura-alueen ulkopuolelle (kartta).

Natura-alue on valittu suojeluohjelmaan luontotyyppien (SCI) ja lintudirektiivin (SPA) perusteella. Natura-tietolomakkeen mukaan alueella esiintyvät seuraavat luontodirektiivin luontotyypit: humuspitoiset lammet ja järvet (12 %), pikkujoet ja purot (2 %), vaihettumissuot ja rantasuot (1 %), huurresammallähteet, aapasuot (60 %), borealiset luonnonmetsät (5 %) sekä borealiset lehdot (5 %). Luontodirektiivin liitteen II ja IV lajeina alueella esiintyy lettorikkoa, [REDACTED]. Lajit ovat ns. tiukasti suojeltavia lajeja, eikä lajien esiintymispaikkoja saa heikentää tai hävittää ilman ELY-keskuksen poikkeuslupaa (LSL 49 §). Kielto koskee myös lajien mahdollisia nykyisin tuntemattomia esiintymispaikkoja.

Edelleen tulee pitää voimassa aikaisemman samaa aluetta koskevan malminetsintäluvan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Natura-arvion tarveharkintaa koskevassa lausunnoissaan edellyttämät rajoitukset; Natura-alueen ja maaperää muuttavia malminetsintäpaikkojen välille tulee jättää vähintään 50 m suojavyöhyke. Vesilain suojaamien pienvesien ja koekuoppien, -ojien ja kairauspisteiden väliin tulee jättää 30 m suojavyöhyke. Samoin arvokkaiden kasvilajien esiintymispaikkojen ja kuoppien, -ojien sekä kairauspisteiden välissä tulee olla 30 m suojavyöhyke.

Jos näillä valtion maan alueella on tarkoitus toimia, tulee olla yhteydessä Metsähallituksen luontopalveluihin. Luontopalveluiden alueella yhteyshenkilö on erikoissuunnittelija Teija Turunen, teija.turunen@metsa.fi, 0206 39 6513.

Uhanalaiset lajit

Hakemusalueen valtionmaalta ei tunneta uhanalaisten tai luontodirektiivin kasvi, eläin- tai lintulajien esiintymiä. Metsähallitus kiinnittää lupaviranomaisen huomion siihen, ettei hakemusalueen lajistoa ole kattavasti inventoitu.

Arvokkaat luontokohteet. pienvesistöt ja niiden välittömät ympäristöt

Hakemusalueen valtionmaalla voi olla kartoittamattomia arvokkaita luontokohteita. Alueet ovat lajistollisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita elinympäristöjä ja joilla voi olla harvinaista ja uhanalaista kasvilajistoa. Toimintaa ko. alueilla tulee välttää, jotta ne säilyisivät mahdollisimman luonnonmukaisessa tilassa. Esimerkiksi alueilla ei tule tehdä tutkimuskaivantoja ja muutkin tutkimustoiminnot tulee tehdä siten, että elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään (vrt. metsälain 10 §:n säädökset). Tutkimustoimintaa pienvesistöjen läheisyydessä tulee välttää myös vesiensuojelullisista syistä. Kohteiden rajauksia löytyy Retkikartta-palvelusta <http://www.retkikartta.fi>.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin antaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Kulttuuriperintö

Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä valtionmaalta ei tiedetä eikä ole tarkoin kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäänöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäänös, on työ muinaisjäänöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta Metsähallitus ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista vielä löytymättömistä kohteista.

Vahinkojen ehkäiseminen

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että maastolle, puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Alueella liikkumisessa tulee tieverkoston lisäksi käyttää mahdollisimman paljon maastossa olevia ajouria. Metsähallituksen tieverkostoa ja maastouria käytettäessä tulee huomioida tiestön ja maastourien kuntotilanne. Tienpohjat maastossa heikkokuntoisia talvikäyttöön tarkoitettuja tienpohjia. Tiestön ja maastourien kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko.

Lisäksi Metsähallitus edellyttää, että toiminnassa tapahtuvista poikkeustilanteista, esimerkiksi polttoainevuodoista tai muista onnettomuuksista, jotka voivat vaikuttaa alueen luonnonoloihin, tulee ilmoittaa välittömästi Metsähallitukselle.

Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista. Metsähallituksen yhteyshenkilö vahinkoasioissa liiketoiminnan alueella on Koillismaan metsätiimin tiimiesimies Rami Nissema, rami.nissema@metsa.fi, 0206 39 7584.

Luontopalveluiden alueella yhteyshenkilö on erikoissuunnittelija Teija Turunen, teija.turunen@metsa.fi, 0206 39 6513.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Tutkimusojien ja -kaivantojen turvallisuuteen ihmisille ja eläimistölle on kiinnitettävä erityistä huomiota luiskauksin, merkinnällä heijastin- ja liputuskepein ja varoituksin. Lippusiimojen ja ns. pyykkinarujen käyttö on kielletty, koska erityisesti porot ja hirvet voivat tarttua sarvistaan. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että malminetsintäluvan saaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Laki Metsähallituksesta (234/2016) edellyttää, että sen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovitettava yhteen siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekkin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatu järjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä malminetsintäluvan hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Heikki Remes
Kaivannaisiasiantuntija
Metsähallitus Kiinteistökehitys

31.10.2022

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
(kaivosasiat@tukes.fi)

Viite Lausuntopyyntöne 23.9.2022 ML2011:0078

Asia **KUUSAMO Foriet Oy:n malminetsintä alueella Suolavaara / arkeologia**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa koskien Oulun kaupungin alueelle kohdistuvaa Foriet Oy:n malminetsintälupahakemusta. Tämä Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Lausuntopyyntö koskee malminetsintälupahakemusta alueelle, jonka nimeksi hakija on ehdottanut Suolavaara. Malminetsintälupahakemus kohdistuu Kuusamon kaupungin alueelle. Alueen koko on 243,33 ha. Hakija suunnittelee tutkimusmenetelmiksi geofysikaalisia mittauksia, moreeninäytteenottoa kaivinkoneella sekä kallioperäkairausta tela-alustaisella kairakoneella.

Aluetta, jolle malminetsintälupahakemus kohdistuu, on inventoitu arkeologisesti vuonna 1999 (*Kuusamo inventointi 1999 / Sarkkinen*). Lupahakemusalueella sijaitsee yksi tunnettu muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös *Vasapuron latva* (kohdetunnus 305010170). Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka, jolla ei sijaitse maanpinnalle näkyviä rakenteita. Linkki kohteen tietoihin Kulttuuriympäristön palveluikkunaan on <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.305010170>.

Malminetsintätyöt on suunniteltava ja suoritettava siten, ettei muinaisjäänökseen kajota missään eri työvaiheissa. Muinaisjäänösalueella maan rikkoutumista tulee välttää. Muinaismuistolain 14 §:n ja 16§ mukaan, jos työn aikana tavataan kiinteä muinaisjäänös (tervahauta, kiviröykkiö, pyyntikuoppa tms.) tai muinaisesine, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ muinaisjäänöksen kohdalla heti keskeytettävä ja työn johdon viipymättä saatettava asia Pohjois-Pohjanmaan museon tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi). Kaivinkoneella tehdyt kaivut ja poraukset sekä työkooneen liikkumisesta aiheutuva maanpinnan rikkoutuminen eivät saa vahingoittaa muinaisjäänöksiä.

Koska alueella voi sijaita ennestään tuntemattomia muinaisjäänöksiä, Pohjois-Pohjanmaan museo edellyttää Kaivoslain 51 §:n kohtaan 7 viitaten, että näytteenottopaikat ja kairakoneen käyttämät maastoreitit ilmoitetaan kartalla museolle hyvissä ajoin ennen työn aloittamista, jotta museo voi arvioida toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön ja ottaa kantaa niihin.

Jonna Tamminen
Johtaja

Marika Hyttinen
Arkeologi

31.10.2022

Tiedoksi: Museovirasto / Itä- ja Pohjois-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Turvallisuus- ja kemikaalivirastovirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

kaivosasiat@tukes.fi

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTOLLE

ASIA Lausunto Kuusamon kaupungin alueelle kohdistuvasta
malminetsintälupahakemuksesta

HAKIJA Foriet Oy

LUPATUNNUKSET ML 2011:0078

LAUSUNNON
ANTAJA

Oivangin paliskunta [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

LAUSUNTO

Oivangin paliskunta kiittää mahdollisuudesta tulla asiassa kuulluksi ja lausuu hakijan hakemuksesta seuraavan.

Paliskunta katsoo, ettei alueelle ensisijaisesti tulisi myöntää malminetsintälupia. Mikäli lupa myönnetään, tulee siitä poronhoidolle aiheutuvat haitat poistaa lupamääräyksin.

Malminetsinnästä aiheutuu paliskunnan harjoittamalle poronhoidolle kaivoslain 7 ja 11 §:issä tarkoitettua olennaista

haittaa sekä häiriötä. Luvan myöntämiselle on siten olemassa kaivoslaissa tarkoitettu este.

Hakemuksen mukainen lupa-alue sijoittuu paliskunnan viimeisille jäljellä oleville rauhallisille kesä- ja talvilaidunalueille, joilla paliskunnan porot voivat laiduntaa rauhassa. Alueella on myös rykimä- ja jäkälälaidunalueita sekä paliskunnan vasatuoton kannalta tärkeä vasomisalue. Lupa-alueen merkitys paliskunnalle tulee huomioida asiaa ratkaistaessa.

Malminetsintätoimintaa vastaavaan ihmistoiminnan haitallisia vaikutuksia porotaloudelle on käsitelty useissa Pohjoismaisissa tutkimuksissa¹. Niiden perusteella malminetsinnästä aiheutuvat häiriöt, kuten melu, kairaus ja koneelliset ojien kaivuut alueella vähentävät hyvien laidunmaiden käyttömahdollisuuksia ja aiheuttavat sitä kautta haittaa ja vahinkoa paliskunnalle.

Porot ovat esimerkiksi vasoma-aikana erityisen herkkiä melulle ja muiden maankäyttömuotojen aiheuttamalla häiriöllä. Tämä korostuu varsinkin kevättalvella tiineyden loppuvaiheessa vasoma-aikana ja sen jälkeen. Vastaavasti porojen kokoaminen ja kuljettaminen tokkana vasanmerkintään tai erotuksiin on niin ikään erittäin häiriöherkkää. Malminetsinnän ja erityisesti meluhaitan jatkuessa pidempään saatetaan vasoma-alue ja osia laidunalueista tutkimusten mukaan menettää pysyvästikin.

Lupaharkinnassa on lisäksi huomioitava, että paliskunnan porojen laidunkiertoreitit kulkevat lupa-alueen lävitse. Malminetsintä vaikuttaa tällöin porojen luontaisiin laidunkiertoreitteihin haitallisina tavoin. Porojen välttäessä esimerkiksi poravasaran tai sahan melua, ajautuvat ne alueille, joilla ne ovat haitaksi mm. asutukselle, maanviljelykselle ja liikenteelle. Samalla laidunkiertoreittien muuttuminen vaikeuttaa porojen ohjaamista ja kuljettamista poroaitoihin, minkä vuoksi poronhoitotyöt lisääntyvät, kustannukset kasvavat ja porotalouden kannattavuus heikentyy.

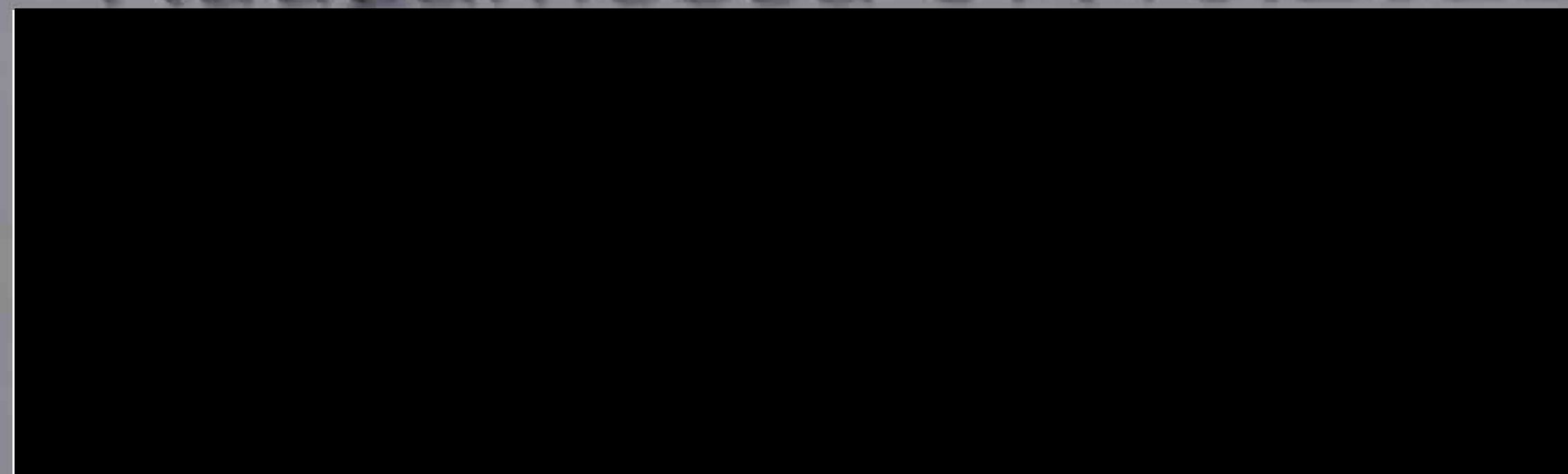
Mikäli malminetsintälupa edellä mainituista esteistä huolimatta myönnettäisiin, tulee viranomaisen erinäisin lupamääräyksin ottaa kantaa siihen, miten malminetsinnästä aiheutuvia haitallisia vaikutuksia lievennetään ja miten niistä aiheutuva vahinko korvataan paliskunnalle. Mahdollista malminetsintää ei esimerkiksi voida suorittaa alueella vasonta-, vasanmerkkuu-, erotus- tai rykimäaikana. Etsintätöistä on myös syytä ilmoittaa etukäteen paliskunnalle.

Oivangin paliskunta esittää esiintuotujen ongelmakohtien huomioimista asiaa ratkaistaessa. Paliskunta on valmis

¹ Ks. Skarin A. & B. Åhman (2014). Do human activity and infrastructure disturb domesticated reindeer? The need for the reindeer's perspective. *Polar Biology* 37 s. 1041–1054

neuvottelemaan asiasta niin viranomaisten kuin hakijan kanssa. Muilta osin Oivangin paliskunnalle ei ole lausuttavaa hakemuksesta.

Kuusamossa 07.10.2022

poroisäntä
Oivangin paliskunta

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluville asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t) joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi.